

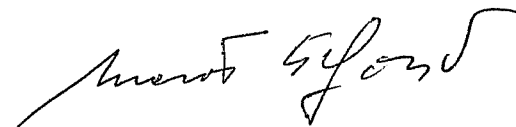
V Bruselu dne 30/06/2010
C12010/4426

Vážený pane předsedo,

Komise děkuje Senátu Parlamentu České republiky za jeho stanovisko ze dne 17. března 2010 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení osoby požívající mezinárodní ochrany, a o obsahu poskytnuté ochrany (KOM(2009) 551).

V souladu s rozhodnutím Komise povzbuzovat národní parlamenty k tomu, aby reagovaly na její návrhy na zkvalitnění procesu tvorby politik, využíváme této příležitosti, abychom odpověděli na Vaše připomínky. Doufám, že přiložená odpověď Komise dostatečným způsobem řeší obavy, které byly ve stanovisku vyjádřeny.

S úctou



Vážený pan Přemysl Sobotka
předseda Senátu
Parlamentu České republiky

reakcekomise@senat.cz



EVROPSKÁ KOMISE

PŘIPOMÍNKY EVROPSKÉ KOMISE K USNESENÍ ČESKÉHO SENÁTU

KOM(2009) 551 – NÁVRH SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY O MINIMÁLNÍCH NORMÁCH, KTERÉ MUSÍ SPLŇOVAT STÁTNÍ PŘÍSLUŠNÍCI TŘETÍCH ZEMÍ NEBO OSOBY BEZ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI, ABY MOHLY ŽÁDAT O POSTAVENÍ OSOBY POŽÍVAJÍCÍ MEZINÁRODNÍ OCHRANY A O OBSAHU POSKYTNUTÉ OCHRANY {SEK (2009) 1373} {SEK (2009) 1374} {SEC(2009) 1375}.

Cílem tohoto návrhu je zajistit přísnější a harmonizovanější normy pro ochranu žadatelů o azyl a zvýšit efektivitu azylového systému. Tyto cíle jsou plně v souladu s Plánem politiky pro azyl přijatým Komisí v červnu 2008, v němž se Komise zavazuje zavést v EU rovné podmínky v oblasti azylu a tak zaručit, že se s uchazeči o azyl bude jednat stejným způsobem při zajištění stejně vysokého standardu a řízení, nezávisle na tom, kde v EU o azyl žádají.

Návrh odpovídá Evropskému paktu o přistěhovalectví a azylu¹, v němž se Komise vyzývá, aby předložila návrhy s cílem zavést pokud možno v roce 2010, nejpozději však v roce 2012, jednotné azylové řízení poskytující společné záruky a přijmout jednotné předpisy týkající se na jedné straně právního postavení uprchlíků, a na druhé straně osob, jimž byl přiznán status doplňkové ochrany. Je rovněž v souladu se stockholmským programem² přijatým Evropskou radou 11.–12. prosince 2009, v němž členské státy opětovně potvrzují svůj závazek zavést společný evropský azylový systém (CEAS) „na základě společného azylového postupu a jednotného statusu osob, kterým byla přiznána mezinárodní ochrana“ a kde se jednotlivým osobám dostane stejného zacházení, pokud jde o určení statusu.

Senát uvádí, že některé nedostatky stávajících norem stanovených v kvalifikační směrnici mohou vést k problémům při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu. V posouzení dopadů³ provedeném za účelem přepracování kvalifikační směrnice dospěla Komise rovněž k závěru, že určité přijaté minimální normy jsou nejasné, nejednoznačné a mohou vést k velkým rozdílům ve výkladu. V důsledku toho nedostačují pro zajištění úplného souladu s vývojem v oblasti lidských práv a normami uprchlického práva, nedosahují dostatečné úrovně harmonizace a mají negativní dopad na kvalitu a efektivitu rozhodovacího procesu. Aby byly odstraněny tyto rozdíly, které rovněž uznala Evropská rada ve stockholmském programu, navrhla Komise kvalifikační směrnici přepracovat. Očekává, že navrhované změny vyjasní a

¹ Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu, 16. říjen 2008.

² Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je, 2. prosinec 2009, 17024/09.

³ SEK(2009) 1374.

konsolidují právní normy a povedou k přijímání kvalitnějších rozhodnutí v prvním stupni, a tak zlepší efektivitu azylového řízení, zabrání podvodům a zajistí soulad s judikaturou Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva.

Komise souhlasí s názorem Senátu, že přepracování by mělo vycházet z důkladného hodnocení stávajícího nástroje. Komise potvrzuje, že má v současné době k dispozici velké množství informací o provádění směrnice, včetně rozsáhlých informací o nedostatcích, které se týkají podmínek v ní stanovených a způsobu, jakým je směrnice uplatňována v praxi. Komise shromáždila informace o transpozici směrnice a o jejím provádění prostřednictvím pravidelných monitorovacích činností, počínaje formálním oznámením členských států ohledně právních a správních předpisů přijatých pro dosažení souladu s touto směrnicí. V reakci na zelenou knihu předloženou v červnu 2007, jejímž cílem je identifikovat možnosti pro vypracování druhé fáze CEAS, Komise obdržela příspěvky od celé řady příslušných zúčastněných stran, včetně značného počtu členských států a nevládních organizací.

Komise rovněž vzala v úvahu několik studií a zpráv vypracovaných Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a různými nevládními organizacemi, jakož i univerzitní sítí Odysseus, které hodnotily provádění směrnice. Další údaje byly shromážděny v odpovědích na podrobný dotazník, který zaslala Komise všem členským státům a organizacím občanské společnosti. Kromě toho Komise uspořádala několik setkání odborníků, na kterých se projednávaly možné změny směrnice: setkání s odborníky z členských států, nevládních organizací, se soudci, zástupci akademické obce, UNHCR. Dále byla z pověření Komise vypracována externí studie, která provedla analýzu stávajících skutečností a výsledků konzultací a dotazníků umožňující přípravu posouzení dopadů, jež tento návrh provází. Na základě pečlivého posouzení všech informací získaných všemi výše uvedenými způsoby Komise rovněž vypracovala zprávu hodnotící kvalifikační směrnici, kterou hodlá předložit během prvního pololetí roku 2010.

Závěrem se Senát domnívá, že z důvodu své odlišné povahy by mělo být jasně rozlišováno mezi postavením uprchlíka a statusem doplňkové ochrany, neboť poskytují těmto dvěma kategoriím různá práva. V této souvislosti Komise zdůrazňuje, že cílem návrhu na přepracování kvalifikační směrnice je vyhovět výzvě Evropské rady ke stanovení jednotného statusu ochrany, jak je uvedeno v Haagském programu a potvrzeno Evropským paktem o přístěhovalectví a azylu a stockholmským programem. Sbližování práv přiznaných oběma kategoriím osob požívajících mezinárodní ochrany sjednotí postupy a sníží administrativní zátěž a náklady spojené se zachováním dvojího statusu ochrany. Vnitrostátní orgány již nebudou muset uplatňovat odlišné podmínky a postupy pro vydávání povolení k pobytu a cestovních dokladů a pro udělování přístupu k zaměstnání, sociální a zdravotní péči, výhodám pro rodinné příslušníky a k integračním programům. Příslušné správní postupy budou racionalizovány a sníží se náklady na vytváření a údržbu různých infrastruktur, jak se ukázalo v členských státech, které již oba statusy ochrany sblížily.

Z praktických zkušeností kromě toho vyplynulo, že původní předpoklad, že status doplňkové ochrany bude mít dočasnou povahu, nebyl správný a že potřeba ochrany v případě osob, jimž byl přiznán status doplňkové ochrany, má obdobné trvání jako potřeba ochrany uprchlíků. Navrhované sblížení práv osob, jimž byl přiznán status doplňkové ochrany, a práv uprchlíků se proto zabývá pouze rozdíly v přístupu, které nadále nelze považovat za objektivně zdůvodněné s ohledem na zásadu nediskriminace. V této souvislosti Evropský soud pro lidská práva⁴ rozhodl, že odlišné zacházení s osobami s různými kategoriemi povolení k pobytu je

⁴ Rozsudky ze dne 15. února 2006 ve věcech Niedzwiecki v. Německo a Okpisz v. Německo.

diskriminační, pokud není objektivně a přiměřeně odůvodněno. Další rozdíly mezi postavením uprchlíka a statusem doplňkové ochrany spojené s různými důvody, na jejichž základě byly poskytnuty, a s jejich různým historickým a legálním původem nebudou dotčeny, např. pokud jde o typ cestovního dokladu, který má být vydán, nebo o důvody vyloučení.